

Солом'яний бичок (народна казка)

Автор Невідомий

Жив собі дід та баба. Дід служив на майдані майданником, а баба сиділа дома, мички пряла.

І такі вони бідні – нічого не мають: що зароблять, то проїдять, та й нема. От баба й напалась на діда: зроби та й зроби їй солом'яного бичка і осмоли його смолою.

– Що ти говориш? Навіщо тобі той бичок здався?

– Зроби, я вже знаю навіщо.

Дід – нічого робити – взяв зробив солом'яного бичка й осмолив його смолою.

Переночували. От на ранок баба набрала мичок і погнала солом'яного бичка пасти. Сама сіла, пряде кужіль і приказує:

– Пасись, пасись, бичку, на травиці, поки я мички попряду! Пасись, пасись, бичку, на травиці, поки я мички попряду!

Доти пряла, поки й задрімала.

Коли це з темного лісу, з великого бору біжить ведмідь з обдертим боком. Наскочив на бичка:

– Хто ти такий? – питає. – Скажи мені! А бичок йому:

– Я бичок-третячок, з соломи зроблений, смолою засмолений.

Ведмідь каже:

– Коли ти солом'яний, смолою засмолений, то дай мені смоли обідраний бік залатати!

Бичок нічого, мовчить; ведмідь тоді його хап за бік, давай смолу віддирати. Віддирав, віддирав та й зав'яз зубами, ніяк і не вирве. Сіпав, сіпав – затяг того бичка хто знає куди!

От баба прокидається – аж бичка нема. "Ох, мені лихо велике! Де це мій бичок дівся? Мабуть, він уже додому пішов". Та мерщій днище та гребінь на плечі та додому. Коли дивиться – ведмідь у бору бичка тягає. Вона до діда:

– Діду, діду! Бичок наш ведмедя піймав, іди його забори!

Дід вискочив, віддер ведмедя, взяв і кинув його в погріб.

От на другий день, ще ні світ ні зоря, баба вже взяла кужіль і погнала на толоку бичка пасти. Сама сіла, пряде кужіль і приказує:

– Пасись, пасись, бичку, на травиці, поки я мички попряду!

Доти пряла, поки й задрімала. Коли це з темного лісу, з великого бору вибігає сірий вовк та до бичка:

– Хто ти такий?

– Я бичок-третячок, з соломи зроблений, смолою засмолений!

– Коли ти смолою засмолений, – каже вовк, – то дай і мені смоли засмолити бік, а то собаки обідрали!

– Бери!

Вовк зараз до боку, хотів смоли віддерти. Дер, дер та зубами й зав'яз, що ніяк уже й не віддере: що хоче назад, то ніяк. Вовтузиться з тим бичком!

Прокидається баба – аж бичка й не видно. Вона й подумала: "Мабуть, мій бичок додому побрів", – та й пішла. Коли дивиться – у лісі вовк бичка тягає. Вона побігла, дідові сказала. Дід і вовчика у погріб вкинув.

Погнала баба і на третій день бичка пасти: сіла та й заснула.

Аж біжить лисичка.

– Хто ти такий? – питає бичка.

– Я бичок-третячок, з соломи зроблений, смолою засмолений.

– Дай мені смоли, голубчику, прикласти до боку: капосні хорти трохи шкури не зняли!

– Бери!

Зав'язла й лисиця зубами в смолі, ніяк не вирветься. Баба й цього разу дідові сказала, дід вкинув у погріб і лисичку. А далі й зайчика-побігайчика отак упіймали.

От як назбиралось їх четверо, дід сів над лядою в льох та й давай гострити ножа. Ведмідь почув та й питає його:

– Діду, навіщо ти ножа гостриш?

– Щоб з тебе шкуру зняти та пошити з тієї шкури і собі, й бабі кожухи.

– Ох, не ріж мене, дідусю, пусти краще на волю: я тобі багато меду принесу.

– Ну гляди! Тільки принеси ...

Взяв та й випустив ведмедика. Далі сів над лядою, знов ножа гострить. Вовк його й питає:

– Діду! Навіщо ти ножа гостриш?

– Щоб з тебе шкуру зняти та на зиму теплу шапку пошити.

– Ой, не ріж мене, дідусю, я тобі за те цілу отару овечок прижену.

– Гляди ж, прижени!

І вовка дід випустив. Сидить далі та ще ножа гострить. Виткнула мордочку лисичка та й питає:

– Скажи мені, будь ласкавий, дідусю, навіщо ти ножа гостриш?

– У лисички, – каже дід, – гарна шкура на опушку й на комірець, хочу зняти.

– Ой, не знімай з мене, дідусю, шкури, я тобі й гусей, і курей принесу!

– Ну гляди! Принеси!

І лисичку дід пустив. Зостався один зайчик. Дід і на того ножа гострить. Зайчик його питає: "Нащо?" А він і каже:

– У зайчика шкурка м'якенька, тепленька – будуть мені на зиму рукавички й капелюх.

– Ох, не ріж мене, дідусю, я тобі стрічок, сережок, намиста доброго нанесу, тільки пусти на волю! Пустив дід і його.

От переночували ніч, коли на ранок, ще ні світ ні зоря, аж-дер-дер! – щось до діда в двері. Баба прокинулась:

– Діду, діду! Щось до нас у двері шкряботить, піди подивись!

Дід вийшов, коли то ведмідь цілий вулик меду приніс.

Дід узяв мед, та тільки ліг, аж у двері знову дер-дер! – повен двір овець вовк понагонив.

А незабаром лисичка принесла курей, гусей – усякої птиці. Зайчик понаносив стрічок, сережок, намиста доброго...

І дід радий, і баба рада. Взяли вони попродали овечки та накупили волів, та став дід тими волами ходити чумакувати. А бичок, як не стало вже треба, доти стояв на сонці, поки й розтанув.